

Patentu valde

RŪPNIECISKĀ ĪPAŠUMA APELĀCIJAS PADOME

Juridiskā adrese: Cīdādes iela 7/70, Rīga, LV-1010, faktiskā adrese: K.Valdemāra iela 33, Rīga, LV-1010, tālr. 67099600, 67099637, fakss 67099650, e-pasts valde@lrpv.gov.lv, www.lrpv.gov.lv

Apelācijas lietas šifrs:
RIAP/2020/M-19-738
(AP-2020-5)

LĒMUMS

Rīgā

2020. gada 24. novembrī

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk - Apelācijas padome) šādā lietas izskatīšanas sastāvā:
priekšsēdētājs – J. Bērzs,
locekļi – I. Bukina un I. Plūme-Popova,
sekretāre – Z. Gavare,

2020. gada 23. oktobrī Apelācijas padomes sēdē izskatīja apelāciju, kuru, vadoties no 1999. gada 16. jūnija likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (turpmāk – LPZ) 17.¹ panta noteikumiem un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma (turpmāk – RIPL) 58. panta noteikumiem, 2020. gada 8. jūnijā Latvijas uzņēmēj sabiedrības SS, SIA (turpmāk arī – apelācijas iesniedzējs) vārdā iesniegusi patentpilnvariece ar specializāciju preču zīmju jomā B. Tērauda par Latvijas Republikas Patentu valdes (turpmāk – Patentu valde) 2020. gada 10. martā pieņemto lēmumu par preču zīmes

SS

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmēj sabiedrība SS, SIA (Latvija); pieteik. Nr. M-19-738; pieteik. dat. 09.09.2019; 35. klases pakalpojumi)

reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt Patentu valdes ekspertīzes lēmuma pamatojumam, lūdz atcelt šo lēmumu un atzīt pieteikto preču zīmi **SS** par reģistrējamu Latvijā attiecībā uz visiem tās pieteikumā ietvertajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar RIPL 66. panta pirmās daļas noteikumiem 2020. gada 10. jūnijā apelācijas iesniegums nodots Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Ekspertīzes nodaļai, kas pieņēmusi lēmumu, par kuru iesniegts apelācijas iesniegums. 2020. gada 17. jūnijā Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Ekspertīzes nodaļas juriskonsulte L. Veidemane informējusi Apelācijas padomi, ka 2020. gada 10. martā pieņemtais lēmums par preču zīmes **SS** (ieteik. Nr. M-19-738) reģistrācijas atteikumu Latvijā netiek grozīts un netiek atcelts.

Apmierinot apelācijas iesniedzēja pārstāves 08.06.2020 lūgumu, Apelācijas padome lietai noteikusi izskatīšanu mutvārdu procesā Apelācijas padomes sēdē.

Apelācijas padomes sēdē piedalījās:

- preču zīmes pieteicēja (apelācijas iesniedzēja) pārstāve patentpilnvariece ar specializāciju preču zīmju jomā B. Tērauda;
- Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Ekspertīzes nodaļas vadītāja I. Korte.

Aprakstošā daļa

1. Preču zīme **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) pieteikta reģistrācijai kā vārdiska preču zīme 35. klases pakalpojumiem “*sludinājumi internetā*”.

2. Patentu valde 2020. gada 10. martā pieņēmusi lēmumu par vārdiskās preču zīmes **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) reģistrācijas atteikumu Latvijā, to pamatojot ar atzinumu, ka pieteiktais apzīmējums **SS** nav reģistrējams kā preču zīme saskaņā ar LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumiem, proti, kā preču zīmi nevar reģistrēt apzīmējumus, kas ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem. Lēmums motivēts šādi:

2.1. reģistrācijai pieteikto apzīmējumu veido burtu savienojums “SS”. Viena no apzīmējuma “SS” nozīmēm ir Vācu nacistiska organizācija (*Schutz-Staffel*), kas Vācijā atbildēja par iekšējo drošību, vadīja teroru pret opozīciju un ebrejiem, apsargāja koncentrācijas nometnes. Pēc Otrā pasaules kara Nirnbergas procesā tā tika pasludināta par noziedzīgu organizāciju.

Apzīmējums “SS” bija nosaukums lielai pusmilitārai organizācijai, kas piederēja nacistu partijai. Nacistu partija uzskatīja “SS” par elites vienību, kuras personāls tika atlasīts uz rases un ideoloģijas pamatiem. Visatpazīstamākie organizācijas “SS” atzari vēlāk ir tikuši sodīti par kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci. “SS” kopumā ir jāuzņemas kolektīva atbildība par noziedzīgiem nodarījumiem kā lielai organizācijai, kas uzspieda diktatorisku režīmu un realizēja rasistiska genocīda politiku (*par apzīmējuma “SS” nozīmi pievienota atsauce uz datiem no izdevumiem “Lielā enciklopēdiskā vārdnīca. Rīga, Jumava, 2003” un “Latviešu valodas saīsinājumu vārdnīca. Rīga, Avots, 2003”, kas pieejami vietnē <https://tezaurus.lv>*).

“SS” bija nacistu partijas apsardzes vienības, ko vēlāk pārveidoja par atsevišķu, armijas pavēlniecībai nepakļautu karaspēku, atdalot “Ieroču SS” (*Waffen SS*) daļas no “Vispārējā SS” (*Allgemeine SS*), kur uzņēma tikai nacistu partijas biedrus un āriešu rases pārstāvjus. Latviešu leģions iepriekšminēto iemeslu dēļ tika pakļauts “Ieroču SS” daļām, kas pildīja tikai militārus uzdevumus frontē.

Patentu valdes rīcībā esošā informācija liecina, ka šis vēstures fakts arvien vēl tiek apskatīts un par to notiek asas diskusijas (*Patentu valdes 09.10.2019. pieprasījumam pievienotas izdrukas no <https://sputniknews.com>, www.tvnet.lv un www.laikmetazimes.lv*), tāpēc var droši apgalvot, ka apzīmējums **SS** varētu būt pazīstams ne tikai tiem cilvēkiem, kuri tika iesaistīti “SS” organizācijā vai cietuši no “SS” organizācijas darbībām, vai kurus pašus vai viņu tuviniekus skāris Otrais pasaules karš, bet arī daudz jaunākiem cilvēkiem, kas skatās televīziju, lasa aktualitātes internetā un drukātajos preses izdevumos. Arī ierakstot apzīmējumu “SS” interneta meklētājā *Google* un izvēloties attēlus, tiek pārsvarā parādīti nacistiskās Vācijas simboli, kā arī karavīru attēli (*Patentu valdes 09.10.2019. pieprasījumam pievienota izdrukā no www.google.com*). No iepriekš minētā var secināt, ka vēl joprojām ir liela sabiedrības daļa, kurai reģistrācijai pieteiktais apzīmējums **SS** varētu izraisīt aizvainojumu. Tādējādi apzīmējuma **SS** reģistrācija var aizskart politiski jūtīgus jautājumus. Šī apzīmējuma reģistrācija varētu aizskart arī Latvijas valsts un ārvalstu varas pārstāvjus;

2.2. Latvijas Republika savu nostāju pret nosaukumiem un saīsinājumiem, kas simbolizē nacistisko režīmu ir definējusi vairākos normatīvajos aktos:

- Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma 4.¹ panta pirmās daļas 4. punktā ir noteikts, ka publiska pasākuma norises laikā aizliegts izmantot, arī stilizētā veidā, bijušās PSRS, bijušo PSRS republiku un nacistiskās Vācijas karogus, ģerboņus un himnas, nacistisko svastiku, SS zīmes un padomju simbolus — sirpi un āmuru līdz ar piecstaru zvaigzni, izņemot gadījumus, kad to izmantošanas mērķis nav saistīts ar totalitāro režīmu slavināšanu vai izdarīto noziedzīgo nodarījumu attaisnošanu;

- likuma “Par sapulcēm, gājieniem un piketiem” 11. panta 5. punktā ir noteikts, ka ir aizliegts izmantot bijušās PSRS, Latvijas PSR un nacistiskās Vācijas karogus, ģerboņus, himnas un simboliku (arī stilizētā veidā);

- Biedrību un nodibinājumu likuma 6. panta pirmajā daļā noteikts, ka biedrības un nodibinājuma nosaukums un simbolika nedrīkst būt pretrunā ar normatīvajiem aktiem un labiem tikumiem, piemēram, tajā nedrīkst ietvert militāra formējuma vai tādas organizācijas vai grupas nosaukumu vai simboliku, kura atzīta par noziedzīgu vai antikonstitucionālu, nosaukums un simbolika nedrīkst radīt pozitīvu attieksmi pret vardarbību.

Nav pieļaujams Latvijā aizliegtu saīsinājumu reģistrēt kā preču zīmi, jo tas būtu pretrunā ar sabiedrisko kārtību;

2.3. atbildot uz Patentu valdes 09.10.2019 pieprasījumu, preču zīmes **SS** pieteicēja pārstāve ir norādījusi vairākus apstākļus, kāpēc reģistrācijai pieteiktā preču zīme ir reģistrējama:

2.3.1. pieteicējs preču zīmi ilgstoši izmanto komercdarbībā un nav saņēmis iebildumus ne no valsts iestādēm, ne sabiedrības.

Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka apzīmējuma lietošana komercdarbībā neietekmē apzīmējuma izvērtēšanu saistībā ar LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punktu. Minētā tiesību norma nenosaka, kādus apzīmējumus drīkst lietot, bet paredz tikai to, attiecībā uz kādiem apzīmējumiem nav iespējams iegūt izņēmuma tiesības uz preču zīmi. LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punktā ietvertās normas mērķis ir nepieļaut valsts atbalstu izņēmuma tiesībām uz apzīmējumu, kura lietošana grautu valsts vai sabiedrisko attiecību pamatus. To, vai sabiedrība uzskata zīmi par konfliktējošu ar sabiedrības pamatnormām, nevar vērtēt tikai no atsevišķas personas subjektīvā viedokļa. Tas vien, vai apzīmējuma izmantošanas gaitā ir, vai nav saņemtas sūdzības, nav pamats, lai apgalvotu, ka pieteiktais apzīmējums nav pretrunā sabiedriskai kārtībai vai vispārpieņemtajiem morāles principiem;

2.3.2. preču zīmes **SS** reģistrācija neaizskartu Latvijas iedzīvotājus un nekādā veidā nav pretrunā ar sabiedrisko kārtību, jo Latvijā šis divu burtu salikums patērētājiem primāri asociēties ar pieteicēja nereģistrēto preču zīmi **SS**, nevis Vācijas nacistisko organizāciju.

Vērtējot, vai preču zīme ir pretrunā sabiedriskajai kārtībai vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem, jāpiemēro saprātīga patērētāja standarts ar vidējo jūtības un tolerances sliekšni, un vismaz nozīmīgai sabiedrības daļai preču zīme ir jāuztver kā tieši pretrunā ar sabiedrības pamata morāles normām. Taču nevar piekrist pārstāves apgalvojumam, ka Latvijas teritorijā sabiedrības uztverē nerastos asociācijas starp apzīmējumu **SS** un nacistisko organizāciju, vai tās varētu rasties tikai sevišķi nelielai sabiedrības daļai. Otrais pasaules karš postoši skāra gandrīz ikvienu Eiropas valsti, un nacistiskais totalitārais režīms vērsa represijas arī pret Latvijas pilsoņiem, un Latvijas Republika šos nodarījumus ir atzinusi par noziedzīgiem. Līdz ar to arī Latvijas patērētāji ar vidēju jūtības un tolerances sliekšni šo apzīmējumu varētu uztvert kā tādu, kas ir pretrunā sabiedriskai kārtībai vai vispārpieņemtajiem morāles principiem;

2.3.3. Vācijas nacistiskās organizācijas nosaukums ir "*Schutz-Staffel*", bet pieteiktais apzīmējums ir tikai divu burtu "**SS**" kombinācija, līdz ar to attiecīgie patērētāji nesaskatīs saistību starp Latvijā populārāko sludinājumu platformu *SS.lv* un minēto organizāciju.

Lai gan nacistiskās organizācijas nosaukums ir "*Schutz-Staffel*", bet pieteiktais apzīmējums ir tikai divu burtu "**SS**" kombinācija, jānorāda, ka apzīmējums "**SS**" ir plaši lietots, apzīmējot šo organizāciju, un nereti pilnais nosaukums nemaz netiek minēts (*pievienotas izdrukas no <https://lv.wikipedia.org>, www.diena.lv, www.tvnet.lv un www.aluksniesiem.lv*). Nav būtiski, kāds ir oficiālais organizācijas nosaukums, bet gan tas, kā pieteikto apzīmējumu uztvertu sabiedrība. Latvijas patērētāji varētu apzīmējumu **SS** saistīt ar nacistisko organizāciju;

2.3.4. preču zīme **SS** pieteikta attiecībā uz pakalpojumiem "*sludinājumi internetā*" un šiem pakalpojumiem un sabiedrības daļai, kas tos izmanto, nav kāda īpaša politikas ievirze, tāpēc neradīsies asociācijas starp pieteikto preču zīmi un Vācijas nacistisko organizāciju. Turklāt jāapsver apstākļi, kādos preču zīme tika radīta, pieņemot, ka preču zīme normāli izmantota saistībā ar precēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas pieteikums.

Ir jānorāda, ka no Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (turpmāk – EUIPO) un Eiropas Savienības tiesu prakses neizriet, ka būtu jāapsver apstākļi, kādos preču zīme radīta. Ir jāizvērtē situācijas, kādās patērētāji varētu saskarties ar preču zīmi, pieņemot, ka tā tiek normāli izmantota saistībā ar precēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas pieteikums. Nevar piekrist apgalvotajam, ka minētie pakalpojumi vai to saņēmēji nav ar īpašu politikas ievirzi, un tāpēc pieteiktais apzīmējums netiks saistīts ar nacistisko organizāciju. Attiecīgā gadījumā tā ir plaša sabiedrības daļa, kas izmanto sludinājuma portālu Latvijā. Sabiedrības daļai nav jābūt ar kādām īpašām politiskajām ievirzēm, lai uztvertu apzīmējumu **SS** kā nacistiskās Vācijas organizācijas apzīmējumu;

2.3.5. Patentu valdes atsaukšanās uz citiem normatīvajiem aktiem ir nepamatota, jo tie nav attiecināmi uz preču zīmes reģistrāciju.

Saskaņā ar EUIPO vadlīnijām preču zīmes reģistrāciju nevar aizliegt tikai tādēļ, ka tā ir pretrunā citiem valsts tiesību aktiem vai praksei. Var piekrist, ka minētie normatīvie akti nav tieši piemērojami

preču zīmes reģistrācijas procedūrā, un tas, ka kādu apzīmējumu lietošana ir pretrunā ar citiem normatīviem aktiem, nav pietiekams pamats, lai piemērotu LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punktu. Tomēr apzīmējuma **SS** reģistrācija netiek atteikta, tikai pamatojoties uz to, ka nacistisku simbolu lietošana ir aizliegta ar citiem normatīviem aktiem. Normatīvie akti šajā gadījumā tiek vērtēti kopsakarā ar citām ziņām un materiāliem, kas liecina par sabiedrības uztveri. Arī Vispārējā tiesa (turpmāk – VT) ir norādījusi, ka šādi normatīvie akti ir rādītāji, kas ļauj izvērtēt to, kā attiecīgajā dalībvalstī esošā konkrētā sabiedrības daļa uztver atsevišķas apzīmējumu kategorijas. Šie normatīvie akti liecina par Latvijas kā valsts nostāju saistībā ar nacistiskās Vācijas simbolikas lietošanu, un tas liecina arī par sabiedrības uztveri šajā jautājumā. Lai gan saskaņā ar Komerclikumu firma nedrīkst būt pretrunā ar labiem tikumiem, bet pieteicēja firma **SS** ir reģistrēta Komercreģistrā, tas nav pietiekami pamatots iemesls, lai atzītu, ka arī preču zīme **SS** būtu atzīstama par reģistrējamu. Atsauce pieprasījumā uz Biedrību un nodibinājumu likumu tika ietverta, lai norādītu uz valsts attieksmi pret dažādu noziedzīgu vai antikonstitucionālu organizāciju nosaukumu un simbolikas lietošanu;

2.3.6. Patentu valdes pievienotie izvilkumi no interneta portāliem neatspoguļo sabiedrības uztveri par apzīmējuma **SS** uztveri.

Tam nevar piekrist, jo atsevišķos interneta portālos ir iespējams atrast diskusijas par jebkuru specifisku tēmu. Izvilkumi no interneta tika pievienoti pieprasījumam, lai parādītu, ka šis vēstures fakts arvien vēl tiek apskatīts un Latvijas patērētāji saskaras ar apzīmējumu **SS** arī nacistiskās Vācijas organizācijas kontekstā. Papildus pieprasījumā pievienotajiem izvilkumiem pievienoti vēl izvilkumi no dažādiem Latvijas patērētājiem pieejamiem portāliem, kas parāda, ka apzīmējums **SS** nereti tiek lietots tieši saistībā ar Vācu nacistisko organizāciju;

2.3.7. pieteiktā preču zīme **SS** ir plaši pazīstama Latvijā. Saskaņā ar LPZ 6. panta trešo daļu, kas nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju nevar atteikt uz šā panta pirmās daļas 2., 3. vai 4. punkta noteikumu pamata, ja zīmes lietošanas dēļ tā Latvijas attiecīgo patērētāju uztverē ieguvusi atšķirtspēju attiecībā uz reģistrācijai pieteiktajām precēm un pakalpojumiem.

Ja preču zīme tiek atteikta, pamatojoties uz LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumu pamata, preču zīmes lietošana vai plašā atpazīstamība nevar ietekmēt šo noteikumu piemērošanu. Ja apzīmējums tiek atzīts par tādu, kas ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem, to nevar reģistrēt, pat ja tas ir plaši pazīstams. Tāpēc šajā gadījumā nav pamata vērtēt, cik plaši pazīstams Latvijā ir reģistrācijai pieteiktais apzīmējums.

3. Apelācijas iesniedzējs Patentu valdes lēmuma pamatojumiem nepiekrīt, pretstatot tiem šādus argumentus:

3.1. reģistrācijai pieteiktās preču zīmes izmantošana nav pretrunā ar sabiedrisko kārtību. Šī preču zīme tiek izmantota jau 20 gadus, un ne Latvijas iedzīvotāji, ne arī valsts institūcijas pret to nav iebildušas.

Apelācijas iesniedzējs preču zīmi ilgstoši izmanto savā komercdarbībā, uzturot interneta sludinājumu platformu kopš 2000. gada (*08.01.2020 paskaidrojumiem, proti, atbildei uz Patentu valdes 09.10.2019 pieprasījumu (turpmāk – paskaidrojumi) pievienota Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta 24.05.2017 izziņas kopija*). Preču zīme ir izveidota no vārdu savienojuma “Sludinājumu serviss” pirmajiem burtiem. Reģistrācijai pieteiktā preču zīme **SS** ir iekļauta gan pieteicēja mājaslapas *SS.com (SS.lv)* domēnos, gan ir redzama pašā mājaslapā kā grafiskā preču zīme (*paskaidrojumiem pievienota izdruka no www.ss.lv*). Tāpat “**SS**” ir Komercreģistrā reģistrēta apelācijas iesniedzēja firma. Apelācijas iesniedzēja mājaslapa *SS.com (SS.lv)* ir populārākais interneta sludinājumu portāls Latvijā (*paskaidrojumiem pievienota SKDS 2019. gada novembra Latvijas iedzīvotāju aptaujas kopija*). Par *SS.com (SS.lv)* portāla nosaukumu, pieteicēja firmu, kā arī tā izmantoto plaši pazīstamo neregistrēto preču zīmi **SS**, apelācijas iesniedzējs nekad nav saņēmis iebildumus no valsts iestādēm vai sabiedrības. Līdz ar to Latvijas sabiedrībai preču zīmes reģistrācijas fakts nekādā veidā neizraisītu aizvainojumu, jo apelācijas iesniedzējs to bez iebildumiem jau 20 gadus ir plaši izmantojis;

3.2. preču (pakalpojumu) zīmes pamatfunkcija ir garantēt pakalpojumu izcelsmi, un preču zīmju normatīvais regulējums balstās būtībā uz patērētāju interesēm. LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punkts nosaka, ka kā preču zīmi nevar reģistrēt apzīmējumus, kas ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem. Patentu valde ir norādījusi, ka pieteiktās preču zīmes reģistrācija aizskartu Latvijas iedzīvotājus. Ievērojot minēto, *SS.com* sludinājuma portāla popularitātei un

atpazīstamībai Latvijas sabiedrībā ir būtiska nozīme. Tieši Latvijas sabiedrība ir tā, kas noteic, vai kaut kas ir pret šīs sabiedrības morāles normām, vai nav. Tādējādi apstāklis, ka interneta platforma, kurā pieteicējs izmanto savu preču zīmi ir Latvijas sabiedrībā ļoti populāra un atpazīstama, un neviens sabiedrības loceklis nav iebildis pret šīs preču zīmes izmantošanu, vistiešākajā mērā norāda uz to, ka preču zīmes reģistrēšana nebūtu pretēja sabiedrības morāles normām. Jānorāda, ka patērētājiem nav būtiski, vai preču zīme ir reģistrēta (un patērētāji nemaz nezina, kura zīme ir vai nav reģistrēta). Ja zīmes izmantošana 20 gadu garumā neaizskāra sabiedrību pirms tās reģistrācijas, arī preču zīmes reģistrācija sabiedrību nekādi nevar aizskart;

3.3. kā redzams no apkopojuma par apelācijas iesniedzēja mājaslapas *SS.com (SS.lv)* izvietoto sludinājumu un apmeklējumu skaitu laika periodā no 01.01.2014 līdz 31.12.2018, šajā mājaslapā ir izvietoti 41 636 028 sludinājumi, un mājaslapai ir bijuši 11 568 513 apmeklējumi (*paskaidrojumiem pievienota tabula ar minētajiem datiem*).

No 2019. gada novembra SKDS pētījuma “Interneta sludinājumu portālu atpazīstamība Latvijas iedzīvotāju vidū” rezultātiem izriet sekojošais:

- lielākā daļa (80%) respondentu pēdējo trīs gadu laikā ir izmantojuši interneta sludinājumu portālus preču vai pakalpojumu meklēšanai vai piedāvāšanai. Tos nav izmantojuši 16%, bet 4% nespēja sniegt konkrētu atbildi;

- interneta portāls *SS.com (SS.lv)* ir visbiežāk izmantotais interneta sludinājumu portāls Latvijā. Kopumā šo sludinājumu portālu ir izmantojuši 97% respondentu, kuri ir izmantojuši sludinājumu portālus. Citi interneta portāli ir izmantoti ievērojami retāk;

- populārākais interneta sludinājumu portāls Latvijā aptaujāto iedzīvotāju vērtējumā ir *SS.com (SS.lv)*. Kā populārāko interneta sludinājumu portālu Latvijā to ir atzīmējuši 87% respondentu. Citi sludinājumu portāli nepārsniedz pat 1% pieminēšanas biežumu.

Arī no pētījumu aģentūras SIA “TNS Latvia” publicētās statistikas par Latvijā visvairāk apmeklētajām interneta mājaslapām redzams, ka 2017. gadā un 2018. gadā mājaslapa *SS.com (SS.lv)* bija 8. vietā apmeklējumu ziņā ar 308 000 apmeklējumiem dienā, kamēr tādām pasaulē plaši pazīstamam un izmantotam interneta portālam kā *gmail.com* ir tikai nedaudz lielāks apmeklējumu skaits dienā – 331 000, savukārt visā pasaulē plaši pazīstamajam interneta portālam *instagram.com* salīdzinājumā ar *SS.com (SS.lv)* ir mazāks apmeklējumu skaits dienā, proti, 287 000 apmeklējumi (*paskaidrojumiem pievienota izdruka no www.kantar.lv*);

3.4. apelācijas iesniedzēja mājaslapas un tādējādi arī plaši pazīstamās neregistrētās preču zīmes **SS** popularitāti pierāda mēģinājumi šo preču zīmi prettiesiski atveidot, lai tādējādi parazitētu uz apelācijas iesniedzēja neregistrētās preču zīmes iegūtās popularitātes rēķina. Viens no šādiem mēģinājumiem ir **SS24**, SIA izveidotā sludinājumu platforma *SS24.lv*, kurā tiek piedāvāti gan identiski pakalpojumi – sludinājumu izvietošana, gan arī vizuāli šī mājaslapa ir noformēta sajaukami līdzīgi ar apelācijas iesniedzēja mājaslapu *SS.lv*, izmantojot baltu un zaļu krāsu kombināciju (*paskaidrojumiem pievienota izdruka no www.ss24.lv*). Turklāt, kā izriet no Patentu valdes preču zīmju reģistra datu bāzes, **SS24**, SIA 2019. gada 15. oktobrī ir pieteicis preču zīmi **SS24** (fig.) reģistrācijai Patentu valdē (*paskaidrojumiem pievienota izdruka no <http://databases.lrpv.gov.lv>*) (*Apelācijas padomes piezīme – preču zīmes **SS24** (fig.) (pieteik Nr. M-19-1087) reģistrācija ir atteikta*);

3.5. iepriekš minētā informācija liecina par to, ka pieteiktā preču zīme ir plaši pazīstama preču zīme Latvijā attiecībā uz sludinājumu pakalpojumiem internetā. Tātad **SS** ir preču zīme, uz kuru atbilstoši LPZ 8. panta noteikumiem būtu attiecināms visplašākais preču zīmes īpašnieka tiesību aizsardzības apjoms. Preču zīme **SS** tiek faktiski izmantota ilgstošā laika periodā attiecībā uz konkrētajiem pakalpojumiem un pilda preču zīmes funkciju – garantē patērētājiem konkrētā pakalpojuma izcelsmi.

Latvijas patērētāju uzvedība liecina par to, ka patērētāji uzticas sludinājumu portālam ar zīmolu **SS** un šī portāla esamība un darbība patērētāju uztverē ir ar pozitīvu novērtējumu, nevis kādu nopēlumu vai nosodījumu. Minētais fakts tieši pierāda to, ka šīs preču zīmes reģistrācija nekādā veidā neskartu sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtos morāles principus;

3.6. Patentu valdes viedoklis par šo apzīmējumu nekādi nemaina apzīmējuma **SS** kā preču zīmes “faktisku atzīšanu” Latvijas sabiedrībā. Līdz ar to Patentu valdes nostāja būtībā ir tiesiski apšaubāma – atzīstot, ka preču zīme ir atpazīstama un nav šķēršļu preču zīmes izmantošanai konkrētajā jomā, apelācijas iesniedzējam, kas 20 gadu garumā ieguldījis lielus līdzekļus un pūles preču zīmes atpazīstamības

nodrošināšanā, tiek liegts aizsargāt savas izņēmuma tiesības ar preču zīmes reģistrāciju uz konkrētu, šauru pakalpojumu jomu. Preču zīmes reģistrācijas mērķis ir nodrošināt preču zīmju īpašniekiem izņēmuma tiesības attiecīgajā nozarē, proti, panākt salīdzinoši vienkāršu preču zīmes aizsardzību pret negodīgiem konkurentiem. Atteikuma lēmums tādējādi nostāda apelācijas iesniedzēju situācijā, kurā tam ir liegts realizēt savas sabiedrībā atzītās un novērtētās preču zīmes normālu aizsardzību.

Patentu valde atteikuma lēmumā norāda, ka to, vai sabiedrība uzskata zīmi par konfliktējošu ar sabiedrības pamatnostādņēm, nevar vērtēt tikai no atsevišķas personas subjektīvā viedokļa. Apelācijas iesniedzējs norāda, ka iepriekšminētie dati parāda Latvijas sabiedrības kopējo viedokli par preču zīmi kā sludinājumu portāla zīmolu, un nekādi nevar tikt raksturoti kā “atsevišķas personas subjektīvais viedoklis”. Turklāt Patentu valde atteikuma lēmumā nav norādījusi, kas cits, ja ne sabiedrības kopums, izšķir, kas ir saskaņā ar sabiedrības morāli un kas nav.

Apstākļi, ka *SS.com* kā sludinājumu portāls veiksmīgi darbojas jau 20 gadus un ir tik populārs, un nav saņēmis nekādus iebildumus vai nopelumu par tā nosaukuma izvēli, liecina, ka Latvijas sabiedrība kopumā neuzskata, ka preču zīme **SS** ir pretrunā sabiedrības morālei un sabiedriskajai kārtībai;

3.7. Latvijas Republikas Augstākā tiesa ir atzinusi, ka priekšstats par to, kādi ir morāles un sabiedriskās kārtības apsvērumi, mainās, un ne tikai salīdzinot dažādu valstu sabiedrisko kopumu, bet arī atkarībā no laika rituma. Mūsdienās grūti noteikt, kādas parādības vai fakti ir neapšaubāmi amorāli, jo tas, kas pirms gadiem 50 vai pat tikai 15 būtu šķitis amorāli, tagad sabiedrības lielā daļā var tikt uztverts kā normāla ikdienas dzīves parādība. Tāpat tiesa atzīst, ka LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punkta mērķis ir nepieļaut valsts atbalstu izņēmuma tiesībām uz apzīmējumu, kura lietošana grautu valsts vai sabiedrisko attiecību pamatus. Apelācijas iesniedzējs atkārtoti uzsver, ka reģistrācijai pieteiktā preču zīme tiek lietota Latvijas teritorijā jau 20 gadus un apzīmē Latvijā populārāko sludinājumu portālu. Minētais uzskatāmi demonstrē to, ka šīs preču zīmes lietošana negrauj valsts vai sabiedrisko attiecību pamatus, tādēļ arī tās reģistrācija nevar būt uzskatāma par pretēju sabiedriskajai kārtībai vai vispārpieņemtajiem morāles principiem;

3.8. sabiedrības vairumam reģistrācijai pieteiktā preču zīme nerada asociāciju ar nacistisko organizāciju. Kā izriet no Eiropas Savienības Tiesas prakses un Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja (EUIPO) vadlīnijām, vērtējot, vai preču zīme ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem, jāpiemēro saprātīga patērētāja standarts ar vidējo jūtības un tolerances sliekšni. Lai atzītu, ka preču zīme ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem attiecīgajai sabiedrībai vai vismaz nozīmīgai tās daļai preču zīme ir jāuztver kā tieši pretrunā ar sabiedrības pamata morāles normām. Nepietiek ar to, ka preču zīme var aizskart tikai mazākumu sabiedrības. Minētajai tēzei atteikuma lēmumā piekrīt arī Patentu valde.

Tomēr Patentu valdes ieskatā Latvijas patērētāji ar vidējo jūtības un tolerances sliekšni pieteikto preču zīmi varētu uztvert kā tādu, kas ir pretrunā sabiedriskajai kārtībai vai vispārpieņemtajiem morāles principiem. Patentu valde nav norādījusi uz pierādījumiem, kas pamato Patentu valdes viedokli šajā jautājumā.

Apelācijas iesniedzēja ieskatā preču zīme **SS**, kas tiek izmantota sludinājumu portālam, vispār nerada un nevar radīt nekādu asociāciju ar Vācu nacistisko organizāciju. Pat skatot pilnībā atrauti no sludinājumu portāla darbības, atteikuma lēmumā nav nekādu datu, kas ļautu secināt, vai attiecībā uz abreviatūru “SS” šāda sasaiste šodien varētu rasties būtiskai Latvijas sabiedrības daļai. Visdrīzāk jaunāka gadagājuma paaudzei, kam vēstures stundās vairs netiek likts tik liels uzsvars uz Otrā pasaules kara tematiku un kam interneta vide ir ikdiena, šis divu burtu salikums primāri varētu asociēties tieši ar apelācijas iesniedzēja neregistrēto preču zīmi. Par to liecina ievērojamais *SS.com* portāla apmeklējumu un izvietoto sludinājumu skaits.

Savukārt tā sabiedrības daļa, kas ir informēta par šādu Vācijas nacistisko organizāciju, skatoties caur saprātīga patērētāja ar vidējo jūtības un tolerances sliekšni prizmu, apzinās, ka divu burtu savienojumam, kas tiek izmantots populāras sludinājumu platformas darbībā Latvijā, nav nekāda sakara ar nacistisku organizāciju Vācijā.

Turklāt preču zīme **SS** Latvijā ir ieguvusi tādu popularitāti, ka sarunu valodā ar apzīmējumu “SS” vai “SSka” patērētāji saprot konkrēto sludinājumu portālu un dažkārt pat sludinājumu portālus kopumā (*paskaidrojumiem pievienota izdruka no www.google.com*). Tādējādi ir pamats secinājumam, ka šis burtu savienojums ir savā ziņā ieguvis “sekundāro nozīmi”. Visdrīzāk saprātīgs un vēsturē izglītots patērētājs labi zina gan konkrēto sludinājumu portālu, gan nacistisko organizāciju, labi nošķir abus minētos, un viņam šajā ziņā nerodas nekāds aizskārums;

3.9. reģistrācijai pieteiktās preču zīmes un organizācijas “*Schutz-Staffel*” apzīmējumi nesakrīt. Reģistrācijai pieteiktā preču zīme sastāv tikai no divu burtu “SS” kombinācijas. Savukārt organizācijas, uz kuru savā ekspertīzes lēmumā atsaucas Patentu valde, nosaukums ir “*Schutz-Staffel*”.

Alfabētā ir limitēts burtu skaits, un komercdarbībā ierasti tiek izmantotas dažādas burtu kombinācijas. Tas vien, ka kādas organizācijas pilnā nosaukuma saīsinājums, kas sastāv no šīs organizācijas nosaukumā ietvertu vārdu pirmajiem burtiem, sakrīt ar apelācijas iesniedzēja preču zīmes nosaukumu, nevar būt pamats uzskatīt, ka sabiedrībai, Latvijas valsts vai ārvalstu pārstāvjiem, šīs zīmes reģistrācija izraisīs jebkādas negatīvas emocijas. Kā jau minēts, attiecīgie patērētāji nesaskata (kā to liecina patērētāju uzvedība) saistību starp Latvijā populārāko sludinājumu platformu *SS.lv* un Vācijas organizāciju “*Schutz-Staffel*”.

Ir daudz reģistrētu preču zīmju, kas sastāv no pāris burtiem, kurus, pieņemot par vārdu sākuma burtiem, tālāk varētu atvasināt par kādiem negatīvas nozīmes jēdzieniem. Piemēram, gan Latvijā, gan citās valstīs ir reģistrētas preču zīmes **HH**. Šādi pirmie burti ir nacistiskās organizācijas sveicienam “*Heil Hitler*”. Minētais tomēr neizslēdz, ka sabiedrība šādus burtus primāri uztver kā, piemēram, populārā apģērba zīmola **Helly Hansen** abreviatūru.

Turklāt Patentu valde ir reģistrējusi vairākas preču zīmes, kas satur zīmē atsevišķi izvietotu vai izceltu burtu kombināciju “SS”, piemēram: **SS severstallat** (fig.) (reģ. Nr. M 31 621); **SS SARA SALONI** (fig.) (reģ. Nr. M 56 477); **SS sevas** (fig.) (reģ. Nr. M 69 242); **SS SPORTA SISTĒMAS** (fig.) (reģ. Nr. M 74 701).

Patentu valde ir reģistrējusi arī preču zīmes **ghetto** (fig.) un **GHETTO** (fig.), kuru apzīmējumus varētu saskatīt asociācijas ar Otrā pasaules kara notikumiem.

Attiecīgi Patentu valdes rīcība, atsakot apelācijas iesniedzējam reģistrēt burtu savienojumu **SS** kā preču zīmi, ir diskriminējoša;

3.10. kā izriet no EUIPO vadlīnijām un Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) prakses, vērtējot, vai preču zīme ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem, jāapsver apstākļi, kādos preču zīme tika radīta, pieņemot, ka preču zīme tiek normāli izmantota saistībā ar precēm un pakalpojumiem, uz kuriem attiecas pieteikums. Parasti ir jāņem vērā preces un pakalpojumi, attiecībā uz kuriem tiek lūgta preču zīmes reģistrācija, jo konkrētā sabiedrības daļa dažādām precēm un pakalpojumiem var būt atšķirīga, un tāpēc tai var būt atšķirīgi uzskati attiecībā uz to, kas acīmredzami ir nepieņemami aizskarošs.

Preču zīme **SS** ir pieteikta reģistrācijai attiecībā uz pakalpojumiem “*sludinājumi internetā*”, proti, tikai un vienīgi uz tiem pakalpojumiem, kurus ilgstoši piedāvā apelācijas iesniedzējs un saistībā ar kuriem preču zīme ir kļuvusi atpazīstama. Šiem pakalpojumiem nav nekādas politiskas ievirzes, kas ļautu attiecīgajai sabiedrības daļai radīt asociāciju starp pieteikto preču zīmi un Vācijas nacistisko organizāciju. Tādējādi šajā daļā Patentu valdes atteikuma lēmums ir nepamatots.

Normatīvie akti, uz kuriem atsaucas Patentu valde, nav attiecināmi uz pieteiktās preču zīmes reģistrāciju. Patentu valde atteikuma lēmumā ir atsaukusies uz tādiem normatīvajiem aktiem kā Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likums, likums “Par sapulcēm, gājieniem un piketiem” un Biedrību un nodibinājumu likums. Minētie likumi regulē citas tiesiskās attiecības un nav piemērojami preču zīmes reģistrācijas lietā. Turklāt minētajos likumos ir ne tikai skaidri noteikts regulējuma objekts, bet arī sniegtas konkrētas norādes par jomām, uz kurām likuma noteikumi neattiecas.

Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likuma 4.¹ panta pirmās daļas 4. punkts noteic “SS zīmes” un padomju simbolu izmantošanas aizliegumu publiska pasākuma laikā, taču turpat ir noteikts izņēmums, kad šo zīmi un simbolus ir atļauts izmantot, proti, izņēmums ir gadījumi, kad zīmes izmantošanas mērķis nav saistīts ar totalitāro režīmu slavināšanu vai izdarīto noziedzīgo nodarījumu attaisnošanu. Apelācijas iesniedzēja veiktā komercdarbība un preču zīmes izmantošana viennozīmīgi nav saistīta nekādā veidā ar totalitāro režīmu slavināšanu vai izdarīto noziedzīgo nodarījumu attaisnošanu. Likums “Par sapulcēm, gājieniem un piketiem” attiecas tikai uz nosauktajiem pasākumiem, kas nav komercdarbība, turklāt likuma 2. panta pirmās daļas 4. punktā īpaši ir atrunāts, ka tas neattiecas uz reklāmas pasākumiem. Biedrību darbībai nav peļņas gūšanas raksturs, tās neveic komercdarbību (Biedrību un nodibinājumu likuma 2. pants).

Apelācijas iesniedzējs savu preču zīmi izmanto tikai saistībā ar sludinājumu platformu, un šī preču zīme netiek un netiks izmantota publiskos pasākumos, sapulcēs, gājienos vai piketos. Tāpat preču zīme netiek un netiks izmantota biedrību vai nodibinājumu dibināšanai vai darbībai.

Kā izriet no EUIPO vadlīnijām, preču zīmes reģistrāciju nevar aizliegt tikai tādēļ, ka tā ir pretrunā ar citiem valsts tiesību aktiem vai praksei. Līdz ar to konkrētajā gadījumā Patentu valdes atsauce uz minētajiem normatīvajiem aktiem ir nepamatota.

Vēl jo vairāk, Patentu valde atsauca uz Biedrību un nodibinājumu likuma 6.panta pirmo daļu, kurā noteikts, ka biedrību un nodibinājuma nosaukums un simbolika nedrīkst būt pretrunā ar labiem tikumiem. Identiska prasība attiecībā uz sabiedrības nosaukumu (firmu) izriet arī no Komerclikuma 29. panta otrās daļas, kur noteikts, ka firma nedrīkst būt pretrunā ar labiem tikumiem. Tajā pašā laikā Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs ir atzinis, ka firmas “SS” reģistrācija nav pretrunā labiem tikumiem, un pieteicēja firma Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “SS” ir reģistrēta Komercreģistrā jau kopš 2006. gada (*paskaidrojumiem pievienota izdruka no www.lursoft.lv*). Tādējādi Patentu valdes lēmums pārkāpj tiesiskās palāvbības principu, proti, apelācijas iesniedzējam ir pamats paļauties, ka valsts iestāžu rīcība vienos un tajos pašos apstākļos būs tiesiska un konsekventa;

3.11. atteikuma lēmums nav pamatots ar pietiekamiem pierādījumiem. Kritiski vērtējami ir Patentu valdes atteikuma lēmumam pievienotie atsevišķie izvilkumi no interneta portāliem. Tas vien, ka atsevišķos forumos vai ziņu portālos ir minēts burtu savienojums “SS” nacistiskās organizācijas kontekstā, nekādā veidā neatspoguļo kopējo sabiedrības uztveri par šo apzīmējumu vispār vai uztveri saistībā ar apelācijas iesniedzēja komercdarbību. Dažādos interneta portālos ir iespējams atrast rakstus par jebkuru specifisku tēmu, taču tas neatspoguļo sabiedrības kopējo informētību par šo tēmu un nevar būt pamats secinājumam, ka sabiedrība kopumā asociēs apelācijas iesniedzēja preču zīmi ar konkrētu vēsturisku faktu;

3.12. kā norādīts iepriekš, sabiedrības uztvere par morāles normām un kāda jēdziena vai apzīmējuma neatbilstība vai atbilstība sabiedrībā pieņemtajām morāles normām laika gaitā var mainīties. Kā piemērs minams EST spriedums lietā C-240/18 P (*Constantin Film Produktion GmbH v Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO)* [2020]) par preču zīmes **Fack Ju Göhte** reģistrācijas atteikumu. EST ir norādījusi, ka nevar aprobežoties ar abstraktu morāles normu vērtējumu, bet jāņem vērā, kā konkrētā sabiedrības daļa ir reaģējusi uz šo apzīmējumu, kā arī tas, ka filmu ar šādu nosaukumu ir noskatījušies 6 miljoni skatītāju, kuri nav jutušies aizskarti par tās nosaukumu. Šis strīds par preču zīmes reģistrāciju ir līdzīgs apzīmējuma **SS** reģistrācijas atteikumam.

4. Atbildot uz apelācijas iesniedzēja pārstāves argumentiem, Patentu valdes pārstāve norāda, ka apelācijas iesniegumā minēto aptauju datus nav ietverti tie patērētāji, kas ir vecāki par 75 gadiem, bet tie faktiski ir 10% Latvijas iedzīvotāju, kuri lielākoties nelieto internetu un nezinās sludinājumu portālu *SS.lv*. Attiecīgi to patērētāju loks, kas zina par sludinājumu portālu *SS.lv* un organizāciju “SS”, var būt atšķirīgs.

Attiecībā uz morāles normu traktējumu filmas un preču zīmes **Fack Ju Göhte** kontekstā attiecīgās filmas auditorija pamatā ir jaunieši, kas var noteikt filmas popularitāti un tās apmeklētāju attieksmi pret filmas nosaukumu.

Apelācijas iesniedzēja norādītajos piemēros par preču zīmju reģistrācijām, kurās ir ietverta vārdiskā daļa “SS”, šī vārdiskā daļa ir figurālās zīmes dekoratīvs papildinājums, bet vārds “geto” (zīmes **ghetto** vai **GHETTO**) norāda uz “nošķirtu teritoriju” un nav uzreiz uztverams Otrā pasaules kara notikumu kontekstā.

Motīvu daļa

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka apelācija ir iesniegta saskaņā ar LPZ un RIPL paredzēto kārtību, tādējādi nav šķēršļu, lai to izskatītu pēc būtības.

2. Patentu valdes lēmums atteikt preču zīmes **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) reģistrāciju Latvijā ir pamatots ar atsaukšanos uz LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumiem, kas nosaka, ka kā preču zīmi nevar reģistrēt apzīmējumus, kas ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem.

3. LPZ nekonkretizē, kas uzskatāms par sabiedriskajai kārtībai vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem neatbilstošu apzīmējumu. Tādēļ sākotnēji ir lietderīgi noskaidrot šo jēdzienu nozīmi, kā arī citus būtiskus apstākļus, kas var tikt izmantoti, piemērojot LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumus:

3.1. Juridisko terminu skaidrojošajā vārdnīcā terminu “sabiedriskā kārtība” skaidro kā tiesību normām un sadzīves noteikumiem atbilstoša kārtība sabiedrībā, kas nodrošina iestāžu, uzņēmumu un organizāciju netraucētu darbību, cilvēku mierīgu dzīvi, darbu un atpūtu, kā arī īpašuma un citu tiesību un interešu aizsardzību (*skat. autoru kolektīvs “Juridisko terminu vārdnīca”, R., “NORDIK”, 1998; 230. lpp.*);

3.2. EST ir norādījusi, ka jēdziens “vispārpieņemti morāles principi” ir jāinterpretē, ņemot vērā tā parasto nozīmi, kā arī kontekstu, kurā tas parasti tiek izmantots. Šis jēdziens tā parastajā nozīmē ir saistīts ar morāles pamatvērtībām un pamatnormām, kurām sabiedrība pievienojas konkrētajā brīdī. Šīs vērtības un šīs normas, kas laika gaitā var attīstīties un atšķirties konkrētajā gadījumā, ir jānosaka atkarībā no sociālās vienošanās, kas vērtējuma brīdī dominē šajā sabiedrībā. Šis noteikšanas mērķiem ir jāņem vērā sociālais konteksts un – attiecīgā gadījumā – tostarp to raksturojošās kultūras, reliģiskās vai filozofiskās atšķirības, lai objektīvi izvērtētu, ko minētā sabiedrība šajā brīdī uzskata par morāli pieņemamu (EST sprieduma lietā C-240/18 P *Constantin Film Produktion GmbH v EUIPO* [2020] 39. punkts);

3.3. VT, analizējot preču zīmes neatbilstību sabiedriskajai kārtībai vai vispārpieņemtiem morāles principiem, ir norādījusi, ka vērtējums nevar tikt balsīts uz tādas konkrētas sabiedrības daļas uztveri, kurai nekas nešķiet šokējošs, ne arī uz tādas sabiedrības daļas uztveri, kura ļoti viegli var tikt aizskarta, bet tas ir jābalsta uz saprātīgas personas ar vidusmēra jūtīguma un tolerances līmeni kritērijiem. Minētā atteikuma pamata izvērtējuma mērķiem par konkrēto sabiedrības daļu nevar tikt uzskatīta tikai tā sabiedrības daļa, kurai tieši ir paredzētas preces un pakalpojumi, attiecībā uz kuriem tiek lūgta reģistrācija. Faktiski ir jāņem vērā fakts, ka apzīmējumi, uz kuriem attiecas šis atteikuma pamats, šokēs ne vien sabiedrības daļu, kurai ir paredzētas ar apzīmējumu aptvertās preces un pakalpojumi, bet arī citas personas, kuras, nebūdamas ieinteresētas šajās precēs un pakalpojumos, savā ikdienas dzīvē nejauši sastapsies ar šo apzīmējumu (VT sprieduma lietā T-1/17 *La Mafia Franchises, SL, Saragosa (Spānija) v Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO) un Itālijas Republika* [2018] 26. un 27. punkts).

4. Vārdiskā preču zīme **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) ir pieteikta reģistrācijai attiecībā uz 35. klases pakalpojumiem “*sludinājumi internetā*”. Tie ir samērā plašam patērētāju lokam adresēti pakalpojumi, ar kuriem saskarē kā to lietotājs var nonākt jebkurš Latvijas vidusmēra patērētājs neatkarīgi no vecuma un sociālā stāvokļa. Jāpieņem, ka Latvijas vidusmēra patērētājs ir labi informēts, uzmanīgs un apdomīgs.

Reģistrācijai pieteiktā preču zīme ir vārdiska zīme, kas sastāv no diviem burtiem “SS”. Citu, piemēram, grafisku, elementu šajā zīmē nav.

Turklāt, ņemot vērā pieteiktās preču zīmes reģistrācijas atteikuma pamatojumu, šajā lietā ir jāvērtē, kā apzīmējumu **SS** uztvers attiecīgie patērētāji, proti, Latvijas sabiedrība.

5. Apzīmējuma “SS” nozīme Latvijā vēsturiskā aspektā tiek skaidrota kā Vācu nacistiskās organizācijas apzīmējums (vācu valodā “*Schutz-Staffel*”, latviešu valodā – “aizsargeskadrons”), šī organizācija Nirnbergas procesā tika pasludināta par noziedzīgu. Patentu valde ir norādījusi, ka vārdnīcās ir pieejami abreviatūras “SS” skaidrojumi. Papildus minētajam, Apelācijas padome vērs uzmanību uz interneta vietnes www.letonika.lv Terminu un svešvārdu skaidrojošajā vārdnīcā norādīto, proti, “SS” tiek skaidrots kā “leģions; formējums nacistiskās Vācijas armijā (piem., latviešu SS leģions) (*skat. https://www.letonika.lv/groups/default.aspx?q=SS&s=0&g=1&r=1107*) un Vēstures enciklopēdijā sadaļā “Abreviatūras” burtu salikums “SS” tiek skaidrots kā “Nacionālsociālistiskās partijas triecienvienība” (*skat. https://www.letonika.lv/article.aspx?id=abbrVE*).

Iepazīstoties ar Latvijā pieejamo informāciju, var atrast ar abreviatūru “SS” (organizācijas nozīmē) saistītus skaidrojumus, proti, “SS” kopumā ir jāuzņemas kolektīva atbildība par noziedzīgiem nodarījumiem kā lielai organizācijai, kas uzspieda diktatorisku režīmu un realizēja rasistiska genocīda politiku. “SS” (vācu val. *die Schutzstaffel*) – nacistu partijas apsardzes vienības, ko vēlāk pārveidoja par atsevišķu, armijas pavēlniecībai nepakļautu karaspēku, atdalot “Ieroču SS” (*Waffen SS*) daļas no “Vispārējā SS” (*Allgemeine SS*), kur uzņēma tikai nacistu partijas biedrus un “āriešu rases” pārstāvjus. Latviešu leģions iepriekš minēto iemeslu dēļ tika pakļauts “Ieroču SS” daļām, kas pildīja tikai militārus uzdevumus frontē (*skat. http://en.wikipedia.org/wiki/SS*).

Apelācijas padome neapšaubā Patentu valdes ekspertīzes norādīto, ka publikācijās internetā, kā arī drukātajos preses izdevumos “SS” darbība arvien vēl tiek apskatīta un par to notiek asas diskusijas, tāpēc var apgalvot, ka apzīmējums “SS” varētu būt pazīstams ne tikai tiem cilvēkiem, kuri tika iesaistīti “SS”

organizācijā, vai cietuši no “SS” organizācijas darbībām, vai kurus pašus vai viņu tuviniekus skāris Otrais pasaules karš, bet ir zināms arī gados jaunākiem cilvēkiem, kas skatās televīziju, lasa aktualitātes internetā un drukātajos preses izdevumos.

Patentu valdes atteikuma lēmumam pievienoto publikāciju raksturs ļauj secināt, ka vēl joprojām lielai sabiedrības daļai reģistrācijai pieteiktais apzīmējums **SS** varētu izraisīt aizvainojumu. Aizvainojumu var izraisīt jautājumi, kas saistīti ar rasi, dzimumu un reliģisko pārliecību, kā arī vispārēji gaumes un pieklājības normu jautājumi. Apzīmējuma **SS** reģistrācija var aizskart politiski jūtīgus jautājumus Latvijā un ārvalstīs. Lai gan reģistrācijai pieteiktā apzīmējuma burtu kombinācijai “SS” ir arī citas nozīmes (piemēram, *solar sistem*, *social security*), var uzskatīt, ka Latvijas apstākļos ievērojama sabiedrības daļa to varētu vēl joprojām saistīt ar nacistisko organizāciju “SS”, kas atbildēja par iekšējo drošību, vadīja teroru pret opozīciju un ebrejiem, apsargāja koncentrācijas nometnes un Nirnbergas procesā tika pasludināta par noziedzīgu organizāciju.

Jāpiekrīt, ka, lai gan minētās nacistiskās organizācijas pilnais nosaukums ir “*Schutz-Staffel*”, bet pieteiktais apzīmējums ir tikai divu burtu “SS” kombinācija, apzīmējums “SS” ir plaši lietots, apzīmējot šo organizāciju, un, kā norādīts Patentu valdes atteikuma lēmumā, nereti pilnais nosaukums nemaz netiek minēts. Turklāt var piekrist, ka Latvijas sabiedrībai pilno nosaukumu izrunāt var būt diezgan sarežģīti un gandrīz vienmēr tiek lietota minētā abreviatūra no diviem burtiem. Būtiskāk nav konstatēt, kāds ir oficiālais organizācijas nosaukums, bet gan tas, kā pieteikto apzīmējumu uztver sabiedrība, un tas, ka Latvijas sabiedrība var apzīmējumu “SS” saistīt ar nacistisko organizāciju.

6. Latvijas Republika savu nostāju pret nosaukumiem un saīsinājumiem, kas simbolizē nacistisko režīmu ir definējusi vairākos Latvijā izdotos normatīvajos aktos, uz kuriem atsaucas Patentu valde preču zīmes **SS** reģistrācijas atteikuma lēmumā. Patentu valde secina, ka ir aizliegts atveidot nacistiskās Vācijas karogus, ģerboņus un himnas, nacistisko svastiku, SS zīmes.

Apelācijas padome uzskata, ka šie normatīvie akti liecina par Latvijas valsts nostāju saistībā ar nacistiskās Vācijas simbolikas lietošanu, un tas raksturo arī sabiedrības uztveri šajā jautājumā. Arī Latvijas Republikas Satversmes preambulā ir ietverta Latvijas Republikas konkrēta nostāja par nacistisko totalitāro režīmu un tā noziegumiem, proti, Latvijas tauta tos nosoda. Nav mazsvarīgi, ka Otrais pasaules karš postoši skāra gandrīz ikvienu Eiropas valsti, un nacistiskais totalitārais režīms par noziedzīgu atzīts arī citās Eiropas Savienības valstīs. Līdz ar to apzīmējumi, kuriem ir sakritība ar nacistiskās Vācijas simboliku un citiem nacistisko režīmu raksturojošiem apzīmējumiem, ir nepieņemami ne tikai Latvijas valstij un tautai, bet arī citām valstīm, tautām un visai cilvēcei kopumā. Nav pieļaujams izmantot komercdarbībā kā preču zīmi tāda rakstura apzīmējumus, kas var aizskart valsts un noteiktas sabiedrības daļas pamatvērtības, kas nostiprinātas gan valsts pamatlikumā, gan virknē citu normatīvo aktu.

Apelācijas padomes ieskatā apzīmējums “SS” ir tāds, kas var tikt uzskatīts kā valstī tiesību normām neatbilstošs, un noteikta Latvijas sabiedrības daļa preču zīmes **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) reģistrāciju var uztvert kā esošu pretrunā ar patlaban Latvijā pastāvošo sabiedrisko kārtību.

7. Latvijā un citviet Eiropā ik gadu 8. maijs tiek atzīmēts kā Nacisma sagrauves diena un Otrā pasaules kara upuru piemiņas diena, kad it īpaši Eiropas valstu tautas atceras aizgājušā gadsimta lielāko traģēdiju un miljonu upurus. Šajā dienā Latvijas valsts augstākās amatpersonas kopā ar tautu Rīgas Brāļu kapos ar klusuma brīdi un ziedu nolikšanu godina Otrā pasaules kara cīnītājus un upurus. Ņemot vērā, ka Latvijā liela daļa iedzīvotāju ir cietuši no nacistiskās organizācijas “SS” veiktā genocīda, preču zīme **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) ir uzskatāma par pretrunā arī ar Latvijā pastāvošiem humānisma un morāles principiem. Apelācijas padome uzskata, ka kontekstā ar iepriekš minētajiem apsvērumiem par pašu apzīmējumu **SS** Latvijas teritorijā noteiktai sabiedrības daļai var rasties asociācija starp reģistrācijai pieteikto apzīmējumu **SS** un iepriekš aprakstīto nacistisko organizāciju “SS” (“*Schutz-Staffel*”). Līdz ar to arī Latvijas patērētāji ar vidējo jūtības un tolerances sliekšni reģistrācijai pieteikto apzīmējumu **SS** var uztvert kā tādu, kas ir pretrunā arī sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem.

8. Apelācijas padome uzskata, ka izskatāmajā apelācijas lietā nav nozīmes tam, ka apelācijas iesniedzējs atsaucas uz apzīmējuma **SS** ilgstošu izmantošanu komercdarbībā. Apzīmējuma lietošana komercdarbībā neietekmē apzīmējuma izvērtēšanu saistībā LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punktu. Minētā tiesību norma nenosaka, kādus apzīmējumus drīkst lietot, bet gan tikai to, attiecībā uz kādiem apzīmējumiem nav iespējams iegūt izņēmuma tiesības uz preču zīmi (arī ar ilgstošu lietošanu). LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punktā ietvertās normas mērķis ir nepieļaut valsts atbalstu izņēmuma tiesībām uz apzīmējumu, kura lietošana grautu valsts vai sabiedrisko attiecību pamatus. Vērtējot, vai preču zīme ir

pretrunā sabiedriskajai kārtībai vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem, jāpiemēro saprātīga patērētāja standarts ar vidējo jūtības un tolerances sliekšni un to, ka vismaz nozīmīga sabiedrības daļa preču zīmi uztver pretrunā ar sabiedrības pamata morāles normām.

Arī Vispārējā tiesa spriedumā lietā T-1/17 norāda, ka ir pamatoti uzskatīts, ka apstrīdētās preču zīmes vārdiskais elements (minētajā lietā tas ir “*la mafia*”) konkrētajai sabiedrības daļai acīmredzami atsauc atmiņā tādas noziedzīgas organizācijas nosaukumu, kas atbildīga īpaši par sabiedriskās kārtības apdraudējumu. Tad, kad apzīmējums ir īpaši šokējošs vai aizskarošs, tas ir jāuzskata par pretrunā esošu sabiedriskajai kārtībai vai vispārpieņemtiem morāles principiem neatkarīgi no precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem tas ir reģistrēts. Turklāt attiecīgā norma attiecas uz pašas preču zīmes būtiskajām raksturiezīmēm, nevis uz apstākļiem, kuri saistīti ar personas, kas iesniegusi preču zīmes reģistrācijas pieteikumu, uzvedību (VT sprieduma lietā T-1/17 *La Mafia Franchises, SL, Saragosa (Spānija) v EUIPO un Itālijas Republika* [2018] 38. un 40. punkts). Citiem vārdiem sakot, ne jau zīmes **SS** pieteicēja komercdarbība saistās ar Vācijas nacistisko organizāciju “*Schutz-Staffel*”, bet komersants par savu pakalpojumu raksturojošu apzīmējumu ir izvēlējis preču zīmi, kam ir sakritība ar Vācijas nacistiskās organizācijas “*Schutz-Staffel*” nosaukuma saīsinājumu.

9. Šajā lietā nav nozīmes tam, ka apelācijas iesniedzējs atsaucas uz neregistrētās preču zīmes **SS** plašo pazīstamību (LPZ 8. pants). Ņemot vērā, ka apzīmējums **SS** var aizskart valsts un noteiktas sabiedrības daļas pamatvērtības, un tādēļ ir atzīstams kā esošs pretrunā ar patlaban Latvijā pastāvošo sabiedrisko kārtību, tad konkrētajā gadījumā, pat ja varētu atzīt apzīmējuma plašo pazīstamību, tās tomēr ir viena indivīda jeb komersanta intereses, kuras neatsver un nav pārākas par tām pamatvērtībām, kuras Latvijas sabiedrībai ir nozīmīgas un pat nostiprinātas valsts pamatlikumā.

10. Apelācijas iesniedzēja pārstāve gan apelācijas iesniegumā, gan Apelācijas padomes sēdē pamatā analizē pieteiktā apzīmējuma atteikuma pamatojumu ar neatbilstību morāles normām, norādot, ka attiecīgās morāles normas (principi) laika gaitā var mainīties un šobrīd var nebūt aktuāli tie principi, kas bija ņemami vērā pirms 50 vai pat tikai 15 gadiem. Minētais tiek pamatots ar atsauci uz EST spriedumu lietā C-240/18 P par preču zīmes **Fack Ju Göhte** reģistrācijas atteikumu, kurā EST tika noteikusi, ka nevar aprobežoties ar abstraktu morāles normu vērtējumu, bet jāņem vērā kā konkrētā sabiedrības daļa ir reaģējusi uz šo apzīmējumu. Apelācijas padome piekrīt Patentu valdes pārstāves norādītajam, ka minētajā lietā attiecīgo patērētāju lielākā daļa bija jaunieši. “[...] komēdijām *Fack ju Göhte* un *Fack ju Göhte 2*, kurām turklāt 2017. gadā ir bijis turpinājums, ir bijuši tādi panākumi konkrētajā sabiedrības daļā, ka pati Apelācijas padome ir konstatējusi, ka var tikt pieņemts, ka šo sabiedrību veidojošie patērētāji vismaz jau ir dzirdējuši runājam par šīm komēdijām, taču vēl jo vairāk, neraugoties uz šādiem panākumiem klātesošo pamanāmību, to nosaukumi nešķiet izraisījuši domstarpības šajā sabiedrībā. Turklāt jauniešu sabiedrības piekļuve minētajām komēdijām, kuras tiek demonstrētas skolēnu vidē, ir tikusi atļauta ar šo nosaukumu, un tās ir saņēmušas dažādu organizāciju finansējumu, un Gētes institūts tās ir izmantojis pedagoģiskiem mērķiem” (EST sprieduma lietā C-240/18 P (*Constantin Film Produktion GmbH v EUIPO* [2020] 67. punkts). Savukārt izskatāmajā apelācijas lietā ir jāvērtē visu Latvijas sabiedrības daļu viedoklis, to skaitā arī vecāka gadagājuma Latvijas iedzīvotāju, arī tādu, kuri iespējams nelieto internetu, toties labi zina Otrā pasaules kara notikumus vai pat ir personiski saskārušies ar tiem vai izjutuši to sekas.

Apelācijas padomes ieskatā izskatāmajā apelācijas lietā bez vērtējuma reģistrācijai pieteiktā apzīmējuma atbilstībai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem, vēl būtiskāks faktors ir, vai pieteiktais apzīmējums ir pretrunā sabiedriskajai kārtībai. Kā norādīts iepriekš, Latvijas valsts ar normatīvo regulējumu ir noteikusi virkni aizliegumu nacistisko simbolu un nosaukumu, to skaitā apzīmējuma “**SS**” izmantošanai. Nav pieļaujams Latvijā aizliegtu apzīmējumu, proti, nacistiskās organizācijas nosaukuma saīsinājumu, reģistrēt kā preču zīmi, jo tas būtu pretrunā ar sabiedrisko kārtību.

11. Apelācijas iesniedzējs nevis mēģina atspēkot Patentu valdes norādīto apzīmējuma **SS** saistību ar nacistiskās organizācijas nosaukumu patērētāju uztverē, bet aprobežojas ar apgalvojumu, ka tādas nav. Lielākā daļa apelācijas iesnieguma argumentu attiecas uz apzīmējuma **SS** izmantošanu komercdarbībā (kā apelācijas iesniedzēja interneta portālu (domēnu) vai firmas nosaukuma sastāvdaļu) un plašo pazīstamību, kas, kā norādīts iepriekš, nav vērtējams saistībā ar reģistrācijas atteikuma pamatojumu ar LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punktu.

Apelācijas iesniedzēja pievienotie Latvijas iedzīvotāju aptaujas materiāli par interneta sludinājumu portālu atpazīstamību tieši par to liecina. Visi aptauju rezultāti ir par portālu *SS.com* (*SS.lv*) atpazīstamību, bet nav nekādu datu par pašu apzīmējumu **SS**, proti, par to, kāda ir patērētāju uztvere (asociācijas), redzot

šo apzīmējumu. Tāda ir arī respondentiem uzdoto jautājumu struktūra, kas faktiski nepieļauj nekādus citus apzīmējuma uztveres variantus, kā tikai saistībā ar interneta sludinājumu portāliem. Turklāt nevis reģistrācijai atteiktā apzīmējuma – **SS**, bet gan tikai portālu nosaukumu uztveres variantus.

12. Par nepamatotiem atzīstami apelācijas iesniedzēja argumenti par Patentu valdes nekonsekventu rīcību, reģistrējot kā preču zīmes apzīmējumus, kuros ietverta vārdiskā daļa “SS”. Aplūkojot Patentu valdes preču zīmju datu bāzē ierakstus par apelācijas iesniedzēja norādīto preču zīmju **SS severstallat** (fig.) (reģ. Nr. M 31 621), **SS SARA SALONI** (fig.) (reģ. Nr. M 56 477), **SS sevas** (fig.) (reģ. Nr. M 69 242), **SS SPORTA SISTĒMAS** (fig.) (reģ. Nr. M 74 701) reģistrācijām, ir redzams, ka tās visas ir figurālas zīmes ar visai izteiksmīgu un individuālu grafisko risinājumu, kur burti “SS” ir tikai grafiskā atveidojuma dekoratīva sastāvdaļa. Turklāt divās zīmēs no minētajām viens no diviem burtiem “S” ir atveidots spoģurakstā, kas vēl vairāk pastiprina apzīmējuma individuālo raksturu un nekādi nedod iespēju tos uztvert kā abreviatūru “SS”.

13. Apkopojot visu iepriekšminēto, Apelācijas padome konstatē, ka reģistrācijai pieteiktā preču zīme **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) ir apzīmējums, kas Latvijas sabiedrības uztverē var izraisīt asociācijas ar nacistiskās organizācijas “*Schutz-Staffel*” nosaukuma abreviatūru – “SS”. Tādējādi apzīmējums **SS** Latvijas Republikā nevar tikt reģistrēts kā preču zīme saskaņā ar LPZ 6. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumiem, jo pieteiktais apzīmējums ir pretrunā gan ar sabiedrisko kārtību, gan ar sabiedrībā pieņemtajām morāles normām.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā šā lēmuma aprakstošajā un motīvu daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 93. panta noteikumiem un pamatojoties uz 1999. gada 16. jūnija likuma “Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm” 6. panta pirmās daļas 6. punkta noteikumiem (kas šajā lietā piemērojami saskaņā ar 2020. gada 21. februāra Preču zīmju likuma Pārejas noteikumu 2. punktu), **nolemj**:

1. noraidīt uzņēmējsabiedrības **SS, SIA** (Latvija) apelāciju par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) reģistrāciju Latvijā;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 100. pantā noteiktajā kārtībā izdarīt Preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes **SS** (pieteik. Nr. M-19-738) reģistrācijas atteikumu Latvijā.

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt šim lēmumam, var triju mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas (Paziņošanas likums, 5. līdz 9. pants) vērsties tiesā saistībā ar šo lēmumu atbilstoši Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 98. pantā un Civilprocesa likuma 30.³ nodaļā noteiktajai kārtībai.

Prasības pieteikums iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Personai, kas iesniegusi tiesā prasības pieteikumu, ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas informēt par to Apelācijas padomi. Lietas ierosināšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums stājas spēkā Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 99. pantā noteiktajā kārtībā.

Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētājs	/personiskais paraksts/	J. Bērzs
Lietas izskatīšanas sastāva locekļi:	/personiskais paraksts/	I. Bukina
	/personiskais paraksts/	I. Plūme-Popova